

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การประเมินการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชี เพื่อระบบงานสาธารณูปโภคของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแม่ริม มีระเบียบวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินผลการควบคุมภายในของระบบสารสนเทศทางการบัญชี การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแม่ริม ตามมาตรฐานการควบคุมภายในของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม
- องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง
- องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุมสำหรับระบบสารสนเทศ
- องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร
- องค์ประกอบที่ 5 การติดตามประเมินผล

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแม่ริม ที่ปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศทางการบัญชีเพื่อระบบงานสาธารณูปโภค (IS-U) ในปี 2558 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 94 คน จากจำนวนพนักงานทั้งหมด 109 คน ประกอบด้วย (นางจรัสศรี มณีลดา, 2558: สัมภาษณ์)

หัวหน้าแผนกบริหารงานทั่วไป	จำนวน	1	คน
หัวหน้าแผนกก่อสร้างและปฏิบัติการ	จำนวน	3	คน
หัวหน้าแผนกบริการลูกค้าและการตลาด	จำนวน	3	คน
หัวหน้าแผนกมิเตอร์	จำนวน	1	คน
หัวหน้าแผนกบัญชีและการเงิน	จำนวน	3	คน

พนักงานแผนกปฏิบัติการและบำรุงรักษา	จำนวน	17	คน
พนักงานแผนกก่อสร้าง	จำนวน	7	คน
พนักงานแผนกบริการลูกค้า	จำนวน	4	คน
พนักงานแผนกมิเตอร์	จำนวน	4	คน
พนักงานแผนกบัญชีและการเงิน	จำนวน	20	คน
พนักงานแผนกบริหารงานทั่วไป	จำนวน	3	คน
พนักงานแผนกก่อสร้างและปฏิบัติการ	จำนวน	14	คน
พนักงานแผนกบริการลูกค้าและการตลาด	จำนวน	8	คน
พนักงานการไฟฟ้าย่อย	จำนวน	6	คน
รวม	จำนวน	94	คน

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ดำเนินการการเก็บข้อมูลโดยการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยสอบถามและสังเกตการณ์วิธีการปฏิบัติงานในระบบงานสาธารณูปโภค (I-SU) ของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแมริม

3.2.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการศึกษาจากระเบียบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค วารสาร เอกสารที่เกี่ยวข้องที่มีผู้วิจัยรวบรวมไว้ เอกสารประกอบการประชุม สัมมนา เอกสารทางวิชาการ การค้นคว้าจากสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ข้อมูลที่ค้นคว้าผ่านทางออนไลน์ รวมทั้งรายงานประจำปีการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาได้มีการพัฒนาข้อมูลจากคู่มือการจัดวางระบบควบคุมภายในของ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ((ฉบับปรับปรุง), 2553: ค2 - ค3) ซึ่งนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับหัวข้อการศึกษา ระบบสารสนเทศทางการบัญชี และเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ข้อ 5 และ 6 กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดวางระบบการควบคุมภายในตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่ออกตามระเบียบดังกล่าว โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ทำงาน ประสบการณ์การเข้ารับการฝึกอบรมการควบคุมภายใน

ส่วนที่ 2 การประเมินระดับการควบคุมภายในระบบสารสนเทศทางการบัญชี ระบบงานสารสนเทศยุค (IS-U) โดยแบบประเมิน เป็นแบบประเมินสำหรับพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอแม่ริม โดยแบบประเมินนี้จะแบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) จะแสดงให้เห็นถึงทัศนคติของผู้บริหาร และการสร้างแรงจูงใจและความสามารถของพนักงานผู้ปฏิบัติ
- 2) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เครื่องมือในการบริหารเพื่อให้ทราบว่าองค์กรมีความเสี่ยงอย่างไร ผลกระทบของความเสี่ยงต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร และการกำหนดแนวทางในการบริหารงานเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น
- 3) กิจกรรมควบคุม (Control Activities) เป็นนโยบาย มาตรการและวิธีการดำเนินงานที่กำหนดขึ้นเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรให้สามารถดำเนินงานตามวิธีปฏิบัติงาน วัตถุประสงค์เป้าหมาย และนโยบายของหน่วยงาน
- 4) ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication) คือ ข้อมูล ข่าวสารที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันต่อเหตุการณ์ มีความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลและการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลที่สำคัญและมีระบบสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
- 5) การติดตามประเมินผล (Monitoring) เป็นกระบวนการประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบงาน รวมถึงการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และการปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบของพนักงาน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามส่วนที่ 1 จะนำมาวิเคราะห์โดย ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) และจะนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ในลักษณะข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะต่างๆ ไปของข้อมูลที่รวบรวมได้ ลักษณะของคำถามในส่วนที่ 2 จะมีการวัดระดับ โดยใช้วิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นการให้เลือกตอบ ซึ่งแต่ละข้อมีคำตอบให้เลือกแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งตามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการควบคุมภายในของแต่ละระบบงานตามแนวทางของ COSO โดยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายในแบ่งได้เป็น 4 ระดับ (สุวิมล กุลาเลิศ, 2552: ออนไลน์)

ระดับคะแนน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการควบคุมภายใน

- 4 มีการควบคุมภายในที่ดี
- 3 มีการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง
- 2 มีการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง
- 1 ไม่มีการควบคุมภายใน

เกณฑ์การแปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ย ในช่วงคะแนนดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.26 – 4.00 แปลความว่า มีการควบคุมภายในที่ดี

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.25 แปลความว่า มีการควบคุมภายในที่ดีพอสมควร แต่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง

คะแนนเฉลี่ย 1.76 – 2.50 แปลความว่า มีการควบคุมภายในที่ยังไม่ดีเพียงพอ ต้องปรับปรุง

คะแนนเฉลี่ย 1 – 1.75 แปลความว่า ไม่มีการควบคุมภายใน

ความกว้างของอันตรภาคชั้นของค่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 0.75 ซึ่งได้ค่ามาจากการคำนวณโดยใช้สมการทางคณิตศาสตร์ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

โดยนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ประเมินผลที่กำหนดไว้และนำไปทำการวิเคราะห์เพื่อนำเสนอในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการศึกษา

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved